Suuri valiokunta

Perjantai 9.12.2022 klo 13.30—14.40

Läsnä
puheenjohtaja Satu Hassi vihr
1. varapuheenjohtaja Jani Mäkelä ps
2. varapuheenjohtaja Merja Kyllönen vas
jäsen Eva Biaudet r
jäsen Ritva Elomaa ps (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14) (15 osittain)
jäsen Sari Essayah kd (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8) (9 osittain)
jäsen Maria Guzenina sd (1, 2, 3, 4, 5, 7, 8) (6, 9 osittain)
jäsen Eveliina Heinäluoma sd (7, 8, 9, 10, 11, 12) (6, 13 osittain)
jäsen Olli Immonen ps (6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14) (5, 15 osittain)
jäsen Anne Kalmari kesk (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8) (9 osittain)
jäsen Pia Kauma kok (7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22) (6 osittain)
jäsen Tuomas Kettunen kesk (7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22) (6 osittain)
jäsen Kimmo Kiljunen sd
jäsen Johannes Koskinen sd (7, 8) (6, 9 osittain)
jäsen Hanna Kosonen kesk (7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22) (6 osittain)
jäsen Suna Kymäläinen sd (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8) (9 osittain)
jäsen Mika Niikko ps (7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14) (6, 15 osittain)
jäsen Jouni Ovaska kesk (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8) (9 osittain)
jäsen Lulu Ranne ps
jäsen Jussi Saramo vas
jäsen Saara-Sofia Sirén kok (7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14) (6, 15 osittain)
jäsen Iiris Suomela vihr (7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22) (6 osittain)
jäsen Sinuhe Wallinheimo kok (7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14) (6, 15 osittain)
jäsen Anne-Mari Virolainen kok (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14) (15 osittain)
varajäsen Sanna Antikainen ps (6, 7, 8) (5, 9 osittain)
varajäsen Heikki Autto kok
varajäsen Mari Holopainen vihr
varajäsen Inka Hopsu vihr
varajäsen Matias Mäkynen sd
varajäsen Anders Norrback r (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12) (13 osittain)
varajäsen Arto Pirttilahti kesk (1, 2, 3, 4, 5) (6 osittain)
varajäsen Hussein al-Taee sd (1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22) (8, 9 osittain)

Sihteerit
valiokuntaneuvos Kaisa Männistö
valiokuntaneuvos Anna Sorto

Pöytäkirja SuVP 67/2022 vp

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 21 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta uudelleenlaadituksi Euroopan parlamentin ja neuvoston ampuma-aseasetukseksi (uudelleenlaadittu ampuma-aseasetus)

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 90/2022 vp

Asia on saapunut eduskuntaan. Asia on lisäksi lähetetty hallintovaliokuntaan lausunnon antamista varten.

4. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi unionin ja sen jäsenmaiden suojelemiseksi kolmansien maiden käyttämältä taloudelliselta pakottamiselta

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 27/2022 vp

U-jatkokirjelmä UJ 35/2022 vp

Valiokunta merkitsi saapuneeksi ulkoasiainvaliokunnan kannanoton: Valiokunnalla ei ole huomauttamista valtioneuvoston toimintalinjaan

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 168/2022 vp: Valiokunta yhtyy erikoisvaliokunnan kannanoton mukaisesti valtioneuvoston kantaan.

5. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi direktiivin 2011/83/EU muuttamisesta rahoituspalveluja koskevien etäsopimusten osalta ja direktiivin 2002/65/EY kumoamisesta

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 56/2022 vp

Valiokunnan lausunto TaVL 60/2022 vp

Talousvaliokunnan lausunto TaVL 60/2022 vp on saapunut valiokuntaan.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 169/2022 vp: Valiokunta yhtyy erikoisvaliokunnan lausunnon mukaisesti valtioneuvoston kantaan.

6. Valtioneuvoston selvitys: Suomen eroaminen eurooppalaisesta translationaalisen lääketieteen tutkimusinfrastruktuurikonsortion (EATRISERIC) jäsenyydestä

Valtioneuvoston E-selvitys E 148/2022 vp

Valiokunnan lausunto SiVL 35/2022 vp

Sivistysvaliokunnan lausunto SiVL 35/2022 vp on saapunut valiokuntaan.

Edustaja Mäkelä teki edustaja Antikaisen kannattamana seuraavan vastaehdotuksen pohjaesitykseen: Suuri valiokunta asettuu Suomen Akatemian tutkimusinfrastruktuurikomite-

an suosituksen ja opetus- ja kulttuuriministeriön kannalle ja kannattaa Suomen eroamista EATRIS ERICin jäsenyydestä. Valiokunta katsoo, että perustelut eroamiselle on esitetty selvästi, ja asiantuntijalausunnoissa esiin nostetut puutteet EATRIS ERICin kansallisessa toiminnassa ovat riittävä syy irtautua jäsenyydestä. Mikäli Suomi ei eroaisi vuoden 2022 loppuun mennessä, syntyisi maallemme jäsenmaksuvelvoite vielä vuoden 2023 jälkeen. Opetus- ja kulttuuriministeriö on vastineessaan sivistysvaliokunnalle tuonut kattavasti esiin ne keskeiset syyt, joiden vuoksi eroaminen on perusteltua, eikä lisäaika jäsenyyden jatkamisen mahdollisuuksien arviointiin ole tässä kohtaa aiheellista. Se katsoo, että sivistysvaliokunnalle toimitetut lausunnot eivät tuo esille sellaista uutta tietoa, jonka perusteella kantaa olisi perusteltua muuttaa. Kanta on lisäksi kansallisen tutkimusinfrastruktuuripolitiikan mukainen. Opetus- ja kulttuuriministeriö toteaa vastineessaan, että EATRIS Suomen toiminta ei ole vastannut tutkimusinfrastruktuurikomitean kansallisten tutkimusinfrastruktuurien kriteereihin vuodesta 2018 lähtien. Tutkimusinfrastruktuuri tai sen rahoitushakemus on tänä aikana arvioitu neljä kertaa. Myös Suomen Akatemian mukaan kansainväliselle tutkimusinfrastruktuurijäsenyydelle asetetut laatuvaatimukset eivät täyty. Suomen Akatemia tuo esiin, että kansallinen tutkimusinfrastruktuuri on kansainvälisesti vertaisarvioitu vuodesta 2019 lähtien neljä kertaa. Arvioinneissa kansallisen EATRIS-tutkimusinfrastruktuurin toiminnot eivät ole kerta toisensa jälkeen täyttäneet kansallisille tutkimusinfrastruktuureille asetettuja kriteerejä. Sivistysvaliokunnalle toimitetuissa lausunnoissa ei myöskään esitetä mitään toimenpiteitä, joihin kansalliset toimijat ryhtyisivät tämän tilanteen korjaamiseksi. Edellä olevan perusteella suuri valiokunta edellyttää, että Suomi eroaa EATRISERICistä siten, että ero tulee voimaan ja Suomen jäsenyysvelvoitteet lakkaavat vuoden 2023 loppuun mennessä.

Edustajat Kiljunen ja Ovaska käyttivät puheenvuoron.

Pohjaesitys hyväksyttiin äänin 20 - 5.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 170/2022 vp: Valiokunta katsoo sivistysvaliokunnan tavoin, että EATRISERIC -tutkimusinfrastruktuurikonsortion jäsenyyden jatkamisen mahdollisuuksia tulee arvioida E-kirjelmässä esitettyä laaja-alaisemmin vuoden 2023 aikana.

7. Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan ulkosuhdehallinnon alustavasta ehdotuksesta Euroopan rauhanrahaston kokonaisrahoituskaton nostamiseksi vuosille 2021-2027

Valtioneuvoston U-kirjelmä U 87/2022 vp
Valiokunnan lausunto UaVL 5/2022 vp

Ulkoasiainvaliokunnan lausunto UaVL 5/2022 vp on saapunut valiokuntaan.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 171/2022 vp: Valiokunta yhtyy erikoisvaliokunnan lausunnon mukaisesti valtioneuvoston kantaan.

8. Valtioneuvoston selvitys: Komission ehdotus neuvoston asetukseksi markkinoiden korjausmekanismin perustamiseksi kansalaisten ja talouden suojaamiseksi kohtuuttoman korkeilta kaasun hinnoilta

Valtioneuvoston E-selvitys E 153/2022 vp

Valiokunnan lausunto TaVL 62/2022 vp

Talousvaliokunnan lausunto TaVL 62/2022 vp on saapunut valiokuntaan.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 172/2022 vp: Valiokunta yhtyy erikoisvaliokunnan lausunnon mukaisesti valtioneuvoston kantaan.

9. Valtioneuvoston selvitys: Makrotaloudellisen rahoitusavun myöntäminen Ukrainalle vuonna 2023

Valtioneuvoston E-selvitys E 143/2022 vp

E-jatkokirjelmä EJ 11/2022 vp A 9

Jatkokirjelmä EJ 11/2022 vp on saapunut eduskuntaan.

Valiokunta päätti perustuslain 50 §:n 3 momentin nojalla, että asian käsittelyyn osallistuvien valiokunnan jäsenten on noudatettava vaiteliaisuutta valtioneuvoston kannan huomiovärillä merkityn tekstin osalta, kunnes asiasta on tehty neuvoston päätös.

Valiokunnassa oli kuultavana:
- ministeri Annika Saarikko

Asiakohdat 9-15 käsiteltiin yhdessä. Ministerit Saarikko, Tuppurainen ja Lintilä esittelivät asian. PJ Hassi ja edustajat Autto, Niikko, Kiljunen, Kauma, Biaudet, al-Taee, Mäkelä ja Koskinen käyttivät puheenvuorot. Ministerit ja alivaltiosihteeri Mörttinen vastasivat kysymyksiin.

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 173/2022 vp: Suurella valiokunnalla ei ole huomauttamista valtioneuvoston jatkokirjeessä EJ 11/2022 vp – E 143/2022 vp esitettyyn toimintalinjaan, jonka tavoitteena on turvata Ukrainan lyhyen aikavälin rahoitustarpeet. Suuri valiokunta toistaa kantansa siitä, että EU:n vahvaa poliittista, taloudellista ja sotilaallista tukea Ukrainalle sekä humanitaarista apua Ukrainaan jatketaan ja lisätään (SuVEK 145/2022, 17.11.2022 3 §, SuVEK 158/2022 v, 2.12.2022 17 §). Jatkokirjeen mukaan Ukrainan rahoitusapukysymystä käsitellään EU-tasolla samanaikaisesti Unkarin elpymis- ja palautumistukivälineen täytäntöönpanopäätöksen ja ehdollisuusasetuksen kanssa. Suuri valiokunta toteaa, että kaikissa ratkaisuissa on varmistettava oikeusvaltioperiaatteen kunnioittamista koskevan EU-lainsäädännön asianmukainen ja tehokas soveltaminen.

10. Euroopan unionin neuvoston kokous 18.11.2022 (Yleisten asioiden neuvosto)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 110/2022 vp

EUN-raportti Yleisten asioiden neuvosto 18.11.2022; Neuvostoraportti A 10

Raportointi

Valiokunnassa oli kuultavana:
- ministeri Tytti Tuppurainen

Avustajinaan:
apulaisosastopäällikkö Satu Keskinen
EU-erityisasiantuntija Heli Siivola
erityisavustaja Emilia Tervonen
valtioneuvoston kanslia

Merkittiin raportti saapuneeksi.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

Raportointi valmis.

11. Euroopan unionin neuvoston kokous 22.11.2022 (yleisten asioiden neuvosto, koheesio)
Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 112/2022 vp A 11

Raportointi

Valiokunnassa oli kuultavana:
- ministeri Tytti Tuppurainen

Avustajinaan:
apulaisosastopäällikkö Satu Keskinen
EU-erityisasiantuntija Heli Siivola
erityisavustaja Emilia Tervonen
valtioneuvoston kanslia

Merkittiin raportti saapuneeksi.

Raportointi valmis.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

12. Euroopan unionin neuvoston kokous 25.10.2022 (Energia)
Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 105/2022 vp A 12

Raportointi

Valiokunnassa oli kuultavana:
- ministeri Mika Lintilä

Avustajinaan:
neuvotteleva virkamies Nina Alatalo
osastopäällikkö Riku Huttunen

erityisasiantuntija Elina Johansson
erityisasiantuntija Katariina Särkänne
työ- ja elinkeinoministeriö

Merkittiin raportti saapuneeksi.

Raportointi valmis.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

13. Euroopan unionin neuvoston kokous 13.12.2022 (Yleisten asioiden neuvosto) Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi poliittisen mainonnan avoimuudesta ja kohdentamisesta sekä Euroopan tason poliittisten puolueiden ja Euroopan tason poliittisten säätiöiden ohjesäännön muuttamisesta

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 126/2022 vp A 13
Valtioneuvoston U-kirjelmä U 73/2021 vp

Valmistelu

Valiokunnassa oli kuultavana:
- ministeri Tytti Tuppurainen

Avustajinaan:
apulaisosastopäällikkö Satu Keskinen
EU-erityisasiantuntija Heli Siivola
erityisavustaja Emilia Tervonen
valtioneuvoston kanslia

Asialista:

Esityslistan hyväksyminen

(mahd.) A-kohtien hyväksyminen

a) Muiden kuin lainsäädäntöasioiden luettelo

b) Lainsäädäntöasioiden luettelo (Euroopan unionista tehdyn sopimuksen 16 artiklan 8 kohdan mukainen julkinen käsittely)

Asetus poliittisen mainonnan läpinäkyvyydestä ja kohdentamisesta (U 73/2021 vp): neuvoston yleisnäkemys

Yhteiskäsittely:

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 174/2022 vp: Valiokunnalla ei ole huomauttamista valtioneuvoston toimintalinjaan.

Eurooppa-neuvoston (15.12.) valmistelu; päätelmäluonnos

Päätelmät laajentumisesta sekä vakautus- ja assosiaatioprosessista

Neuvoston vuosittainen oikeusvaltiovuoropuhelu, maakohtainen keskustelu; näkemystenvaihto

Lainsäädäntötyön suunnittelu: yhteinen julistus EU:n lainsäädännön painopisteistä vuosina 2023-2024

Eurooppalainen ohjausjakso 2023 – tiekartta

Euroopan tulevaisuuskonferenssin jatkotyö

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

14. Euroopan unionin neuvoston kokous 24.11.2022 (ylimääräinen energia)

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 116/2022 vp A 14

Raportointi

Valiokunnassa oli kuultavana:
- ministeri Mika Lintilä

Avustajinaan:
neuvotteleva virkamies Nina Alatalo
osastopäällikkö Riku Huttunen
erityisasiantuntija Elina Johansson
erityisasiantuntija Katariina Särkänne
työ- ja elinkeinoministeriö

Merkittiin raportti saapuneeksi.

Raportointi valmis.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

15. Euroopan unionin neuvoston kokous 13.12.2022 (Ylimääräinen energianeuvosto)
Valtioneuvoston selvitys: Komission ehdotus neuvoston asetukseksi markkinoiden korjausmekanismin perustamiseksi kansalaisten ja talouden suojaamiseksi kohtuuttoman korkeilta kaasun hinnoilta

Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 128/2022 vp

Valtioneuvoston E-selvitys E 153/2022 vp

Valmistelu

Valiokunnassa oli kuultavana:
- ministeri Mika Lintilä

Avustajinaan:
neuvotteleva virkamies Nina Alatalo
osastopäällikkö Riku Huttunen
erityisasiantuntija Elina Johansson
erityisasiantuntija Katariina Särkänne
työ- ja elinkeinoministeriö

Komission ehdotus neuvoston asetukseksi markkinakorjausmekanismista kansalaisten ja talouden suojelemiseksi liian korkeilta hinnoilta (E 153/2022 vp)

Yhteiskäsittely:

Valiokunta hyväksyi eduskunnan kannan SuVEK 175/2022 vp: Valiokunnalla ei ole huomauttamista valtioneuvoston toimintalinjaan.

Merkittiin, että kokous ei enää ollut päätösvaltainen.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

16. Euroopan unionin neuvoston kokous 12.12.2022 (Ulkoasiainneuvosto)
Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 127/2022 vp A 16

Valmistelu

Asia käsiteltiin kirjallisessa menettelyssä.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

17. Euroopan unionin neuvoston kokous 14.11.2022 (Ulkoasiainneuvosto)
Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 111/2022 vp
EUN-raportti EU/YUTP/EDUSKUNNALLE TIEDOTTAMINEN/ Neuvostoraportti ulkoasiainneuvostosta 14.11.2022

Raportointi

Merkittiin raportti saapuneeksi.

Asia käsiteltiin kirjallisessa menettelyssä. Merkittiin selvitys saaduksi.

Raportointi valmis.

18. Euroopan unionin neuvoston kokous 21.11.2022 (Maatalous- ja kalastusneuvosto)
Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 114/2022 vp
EUN-raportti Maatalous- ja kalastusneuvoston 21.11.2022 neuvostoraportti

Raportointi

Merkittiin raportti saapuneeksi.

Asia käsiteltiin kirjallisessa menettelyssä.

Raportointi valmis.

19. Euroopan unionin neuvoston kokous 11.-12.12.2022 (Maatalous- ja kalastusneuvosto)
Eurooppa-neuvoston ja EUn neuvostojen kokoukset EUN 125/2022 vp

Valmistelu

Asia käsiteltiin kirjallisessa menettelyssä.

Valiokunta merkitsi selvityksen saaduksi.

20. Valtioneuvoston selvitys: EU:n ja Länsi-Balkanin maiden huippukokous 6.12.2022
Valtioneuvoston UTP-selvitys UTP 42/2022 vp

Asia on saapunut suureen valiokuntaan tiedoksi.

21. Muut asiat

-

22. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on tiistaina 13.12. klo 10.30-11.30.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Kaisa Männistö